

Una vegada més, el Museu de L'Hospitalet i Can Riera. Espai de memòria ens ofereixen reviu i conèixer la nostra història més recent, una història en la qual molts dels nostres conciutadans han estat protagonistes, perquè s'hi van jugar la feina, la llibertat i, fins i tot, la vida per recuperar la dignitat democràtica sota el règim franquista.

Això és el que veurem a l'exposició "SEAT 1950-1977. L'arquitectura de la repressió", una mostra que ens permetrà assabentar-nos que

darrere d'aquella fàbrica modèlica del règim franquista, tan coneguda per la propaganda oficial, s'hi amagava una terrible repressió política i sindical, que va ser combatuda amb valentia i determinació per un col·lectiu de treballadors, molts d'ells de L'Hospitalet, amb assemblees, protestes, vagues i altres mobilitzacions.

És per nosaltres un orgull explicar aquests fets a la nostra ciutat mitjançant una exposició, elaborada pels mateixos treballadors que els van viure, i un conjunt d'activitats associades que esperem que arrodoniran la visió d'aquella època.

És per això que estem recuperant la memòria democràtica de L'Hospitalet: per donar a conèixer pàgines recents de la nostra història i reconèixer, públicament, els esforços dels homes i les dones que es van posar al davant d'una lluita de la qual la nostra democràcia actual és filla i deutora.

Núria Marín i Martínez
Alcaldeessa de la ciutat

Museu de L'Hospitalet

Telèfon: 93 338 13 96
cultura.museu@l-h.cat
www.museu-h.cat/

Casa Espanya. Espai d'història
Carrer de Joan Pallarès, 38
(cantonada amb el carrer del Xipreret)

HORARI DE VISITA DE L'EXPOSICIÓ

Laborables, de dimarts a divendres, de 10 a 13 h i de 17 a 20 h
Els dissabtes i diumenges, d'11 a 14 h
Els dilluns i festius, tancat

ENTRADA GRATUÏTA

L'Harmonia. Espai d'art
Plaça de Josep Bordonau i Balaguer, 6

Can Riera. Espai de memòria de L'Hospitalet
Carrer de la Riera de l'Escorxador, 17
(cantonada amb el carrer del Xipreret)
Telèfon: 93 403 29 97
cultura.memoria@l-h.cat

Fotografia: Arxiu històric CONIC

SEAT 1950-1977. L'arquitectura de la repressió

EXPOSICIÓ TEMPORAL
Del 21 de setembre
al 30 de novembre de 2011

MUSEU DE L'HOSPITALET.
CASA ESPANYA. ESPAI D'HISTÒRIA

Ajuntament de L'Hospitalet

L'exposició "SEAT 1950-1977. L'arquitectura de la repressió", produïda per l'Associació Memorial Democràtic dels Treballadors de SEAT i pel Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya, ens transporta a la gran empresa automobilística SEAT de la Zona Franca de Barcelona per explicar-nos la vida quotidiana,

les condicions de treball, l'ambient de vigilància i repressió, així com la resistència i la lluita sindical, d'aquells treballadors que, arribats de terres llunyanes, van posar en marxa una fàbrica que el "Régimen" pretenia convertir en el paradigma d'una nova política econòmica franquista, model de la superació de la lluita de classes i de la col·laboració fraternal entre "productors" i patrons.

És la primera vegada que aquesta mostra fa un itinerari després d'haver-se presentat, el 2011, al Museu d'Història de Catalunya.

Aquesta exposició proposa un recorregut per una de les vessants menys conegudes de la història de la mítica fàbrica de producció d'automòbils de la Zona Franca de Barcelona: el control i la repressió sobre la seva població obrera.

Certament, SEAT es va convertir en el símbol per excel·lència del desenvolupament econòmic i la industrialització de l'Espanya franquista. SEAT també va esdevenir un motor econòmic per a la ciutat de Barcelona i la seva àrea metropolitana, durant la dècada dels anys cinquanta, seixanta i setanta. Però, a més a més de tot això, SEAT també va configurar un model propi de control i repressió sobre la població obrera. El model de control i repressió es va planificar fins a l'últim detall i es va executar sense cap tipus de contemplació. L'objectiu n'era evitar qualsevol índex de protesta o lluita obrera dins de la fàbrica. Per aquest motiu, el control i la repressió es van aplicar a les tasques de producció dins la fàbrica i a la vida quotidiana dels treballadors i els seus familiars. Res havia de quedar fora del control de les autoritats franquistes. La mateixa estructura física de la fàbrica, el funcionament dels enllaços sindicals o la distribució dels equipaments en el barri, dissenyat per allotjar-hi els treballadors, són alguns dels exemples que van configurar aquesta realitat i que el visitant podrà contemplar en l'exposició.

La legislació imperant a l'Espanya dels anys cinquanta i seixanta va esdevenir la base legal a partir de la qual es va articular aquest model de control i repressió. Tanmateix, cap a final dels anys seixanta una part dels obrers de la SEAT van generar una certa reacció contra el model de repressió i control que estaven suportant des de feia anys. Les protestes obreres de la SEAT no van ser les úniques de l'Espanya del moment. De fet, van formar part d'un tot més general al conjunt de l'Estat, en què la contestació social i política contra el franquisme començava a tenir una certa presència en els nuclis industrials del país. SEAT hi va aportar el seu propi gra de sorra, a aquesta lluita. I, precisament, ho va fer on podia fer més mal al règim franquista: a la seva empresa símbol.

ACTIVITATS DE L'EXPOSICIÓ

ACTE D'INAUGURACIÓ

Dimarts, 20 de setembre, a les 19.30 h
Museu de L'Hospitalet. Casa Espanya. Espai d'història

TAULA RODONA

"L'Hospitalet i Seat. Una història compartida"

Dijous, 3 de novembre, a les 19 h
Museu de L'Hospitalet. L'Harmonia. Espai d'art

La instal·lació a la Zona Franca de Barcelona de la fàbrica d'automòbils SEAT va comportar un seguit de canvis (nous llocs de treball que van ocupar els nousvinguts de l'allau immigratòria, vigilància extrema de la policia —atès el valor estratègic de la factoria— i una lluita sindical llegendària) que va impactar fortament Barcelona i el Baix Llobregat (també, especialment, L'Hospitalet) i va contribuir a l'actual fesomia social i urbanística del nostre territori. En aquesta sessió, alguns ext treballadors de SEAT ens hi acompanyaran per reviu aquells esdeveniments.

Hi participaran:

Antonio Mayo, expresident de l'Associació Memorial Democràtic dels Treballadors de SEAT

Josep-Carles Vallejo, president de l'Associació Memorial Democràtic dels Treballadors de SEAT

José Antonio Montoya, ext treballador de SEAT

Nadia Varo, historiadora

Presentarà i moderarà la taula rodona **Francesc-Xavier Menéndez**, cap de Secció de Patrimoni Cultural de l'Ajuntament de L'Hospitalet

ACTE

Recordant Ruiz Villalba: el 40 aniversari de l'ocupació de SEAT

Dimarts, 18 d'octubre, a les 19 h
Museu de L'Hospitalet. L'Harmonia. Espai d'art

El 18 d'octubre de 1971, els treballadors de SEAT van ocupar la factoria de la Zona Franca per reivindicar la llibertat sindical i la readmissió dels acomiadats. La brutal intervenció de la policia franquista a cavall amb pistoles, gasos i metralladores va causar nombrosos ferits. Com a conseqüència dels trets de la policia durant l'ocupació, l'1 de novembre moria Antonio Ruiz Villalba. Amb aquest acte, que celebrem el dia que es compleix el 40 aniversari de l'ocupació, volem evocar aquells fets i recordar i retre homenatge al company Ruiz Villalba.

Programa:

Projecció del documental de Tania Ballo sobre l'ocupació de la SEAT, de 20 minuts de durada, coproduït pel Memorial Democràtic

de la Generalitat de Catalunya i l'Associació Memorial Democràtic dels Treballadors de SEAT, i presentat per Josep-Carles Vallejo, president de l'Associació Memorial Democràtic dels Treballadors de SEAT

Testimonis de l'ocupació de SEAT, a càrrec de Faustino González, José Carrizosa i Conxita Vila

Lectures poètiques, a càrrec d'Antonio Mayo, vicepresident de l'Associació Memorial Democràtic dels Treballadors de SEAT

PROJECCIÓ DE FILMS DOCUMENTALS

SEAT, repressió, lluita social i impacte econòmic

Dijous, 27 d'octubre, a les 18 h
Can Riera. Espai de memòria

Sessió fílmica en què es projectaran els documentals següents:

Seat 600, símbol d'una època (15 minuts)

Director: Paco Ruiz

Producció: Cinema Hall 2000, de Molins de Rei, i Associació Memorial dels Treballadors de SEAT

El retrovisor. 50 anys de l'aniversari del 600 (40 minuts)

Directores: Montse Armengou i Mireia Pigrau

Producció: TV3 de Catalunya

Dos documentals que donen testimoni de la importància social del Seat 600 com a símbol del *desarrollisme* que va fer anar sobre rodes milers d'espanyols i al mateix règim franquista. Per presentar l'acte, i moderar i animar el debat subsegüent, comptarem amb Francesc Prieto, historiador, i Montse Armengou, periodista i realitzadora de televisió.

VISITES GUIADES A L'EXPOSICIÓ

Diumenge, 9 d'octubre, a les 12 h

Diumenge, 6 de novembre, a les 12 h

Diumenge, 27 de novembre, a les 12 h

A càrrec d'Antonio Mayo, Francesc Prieto i Josep-Carles Vallejo, de l'Associació Memorial Democràtic dels Treballadors de SEAT